

Protocolakkoord inzake gezondheidsbeleid meer bepaald de organisatie, programmatie, erkenning en financiering van de netwerken geestelijke gezondheid

tussen

enerzijds de federale overheid

en

anderzijds de Vlaamse Gemeenschap

Gelet op de specifieke bevoegdheden waarover de federale overheid en de overheden bedoeld in artikel 128, van de Grondwet, hierna 'de deelstaten' genoemd, beschikken op het gebied van het gezondheidsbeleid, overeenkomstig artikel 5, § 1, I van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd door de Bijzondere Wet van 6 januari 2014,

Gelet op de gecoördineerde wet op de ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen van 10 juli 2008 in het kader van de netwerken (artikel 11 en artikel 107),

Gelet op het decreet van 5 april 2019 betreffende de organisatie en ondersteuning van het geestelijke gezondheidsaanbod,

Gelet op de gemeenschappelijke verklaring van de ministers van Volksgezondheid en Sociale zaken van 24 juni 2002 inzake het toekomstig beleid GGZ, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 23 mei 2003,

Gelet op het Amendement op de intentieverklaring van 24 juni 2002 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 2 augustus 2004, tweede publicatie op 9 mei 2005,

Gelet op de 'Gids naar een betere geestelijke gezondheidszorg door de realisatie van zorgcircuits en zorgnetwerken' goedgekeurd in de IMC d d 26 april 2010 en de oprichting van het Overlegorgaan Volwassenen artikel 107 zoals beslist tijdens de Interministeriele Conferentie Volksgezondheid van 21 maart 2016,

Gelet op de Gemeenschappelijke verklaring voor de realisatie van netwerken en zorgcircuits in de ggz voor kinderen en jongeren van 10 december 2012, gepubliceerd op 24 januari 2013,

Gelet op de Aanvullende Gemeenschappelijke Verklaring op de Gemeenschappelijke Verklaring van 10 december 2012 voor de realisatie van netwerken en zorgcircuits in de ggz voor kinderen en jongeren, gepubliceerd op 2 mei 2014,

Gelet op het protocolakkoord van 30 maart 2015 gesloten tussen de Federale Regering en de in artikel 128, 130, 135 en 138 van de Grondwet bedoelde overheden houdende goedkeuring van een gids voor

de realisatie van een nieuw geestelijk gezondheidsbeleid voor kinderen en jongeren, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 29 mei 2015 en de oprichting van het Comité Geestelijk Gezondheidsbeleid Kinderen & Jongeren (COMGGKJ) zoals beslist tijdens de Interministeriele Conferentie Volksgezondheid van 20 november 2017,

Gelet op het koninklijk besluit van 25 april 2002 betreffende de vaststelling en de vereffening van het budget van financiële middelen van de ziekenhuizen, en overwegende dat het project dat het voorwerp uitmaakt van deze overeenkomst beantwoordt aan de criteria vermeld in artikel 63 § 2 van voornoemd koninklijk besluit,

Gelet op de netwerkoovereenkomsten betreffende de deelname aan het project artikel 107 voor de financiering van een netwerkcoördinator en een zorgnetwerk binnen een specifiek werkingsgebied,

Gelet op de netwerkoovereenkomsten betreffende de implementatie van het nieuw geestelijk gezondheidsbeleid voor kinderen en jongeren – financiering van het netwerk,

Gelet op het feit dat deze netwerkoovereenkomsten beantwoorden aan de criteria vermeld in artikel 63 § 2 van het koninklijk besluit van 25 april 2002 betreffende de vaststelling en de vereffening van het budget van financiële middelen van de ziekenhuizen koninklijk besluit,

Gelet op het protocolakkoord van 2 december 2020 betreffende de gecoördineerde aanpak voor de versterking van het psychisch zorgaanbod in het kader van de COVID 19 pandemie, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 2 februari 2021;

Gelet op de bevoegdheid van de ziekteverzekering in de tegemoetkoming in kosten van geneeskundige verstrekkingen, overeenkomstig de Wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994,

Gelet in het bijzonder op de overeenkomst tussen het comité van de verzekering voor geneeskundige verzorging van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering en het netwerk geestelijke gezondheid(szorg) betreffende de financiering van de psychologische functies in de eerste lijn via netwerken geestelijke gezondheid van 17 november 2023 en 20 december 2023,

Gelet op het Protocolakkoord gesloten tussen de federale overheid en de overheden bedoeld in de artikelen 128, 130, 135 en 138 van de Grondwet, over gezondheidsbeleid Interfederaal plan geïntegreerde zorg, goedgekeurd door de Interministeriele Conferentie Volksgezondheid op 8 november 2023,

Overwegende het Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 5 april 2019 betreffende de organisatie en ondersteuning van het geestelijke gezondheidsaanbod, wat betreft het organiseren, programmeren en erkennen van de geestelijke gezondheidsnetwerken en het comité geestelijke gezondheidsnetwerken,

Overwegende de nota aan de Vlaamse Regering bij het voormelde Besluit van de Vlaamse Regering waarin voorgesteld wordt om een bilateraal protocolakkoord af te sluiten met de federale minister bevoegd voor Volksgezondheid omtrent de geestelijke gezondheidsnetwerken,

Overwegende dat dit bilateraal protocolakkoord tot stand is gekomen in het kader van gezamenlijk overleg tussen de federale overheid en, de Vlaamse gemeenschap met betrekking tot afspraken inzake huidige en toekomstige organisatie, programmatie, erkenning en financiering van de geestelijke gezondheidsnetwerken;

Overwegende dat het in vorige alinea vermelde overleg zal worden voortgezet met betrekking tot enerzijds het opmaken van een implementatie- en evaluatieplan naar aanleiding van de erkenning van de geestelijke gezondheidsnetwerken en de oprichting van het Comité geestelijke gezondheidsnetwerken en anderzijds de gezamenlijke ambitie inzake samenwerking en de verdere ontwikkelingen in de organisatie van geïntegreerde zorg,

Overwegende dat het Vlaams regeerakkoord 2019-2024 het volgende stelt “We voeren het decreet over de organisatie en ondersteuning van het geestelijk gezondheidsaanbod uit en brengen overtollige structuren/overlegorganen in kaart om verder te verminderen. Aangezien de federale overheid nog een belangrijk bevoegdheidspakket heeft op vlak van geestelijke gezondheidszorg, gaan we met hen in dialoog om het aanbod op elkaar af te stemmen, toegankelijk en betaalbaar te maken en de financiering volgens de bevoegdheden af te bakenen”,

Voorliggend protocolakkoord omschrijft de achtergrond, de gezamenlijke ambitie, de inhoud met betrekking tot de erkenning, programmatie, opdrachten, governance en financiering van de geestelijke gezondheidsnetwerken. Het definieert ook de wijze van samenwerking tussen beide overheden voor de uitvoering van dit protocolakkoord.

Motivering

Achtergrond

De huidige netwerken geestelijke gezondheid ‘kinderen en jongeren’ en ‘volwassenen’ zijn het instrument waarmee de hervormingen in de geestelijke gezondheid sinds 2010 worden uitgerold. Zij vinden hun juridische basis in artikel 11 en 107 van de federale ziekenhuiswet (de gecoördineerde wet op de ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen van 10 juli 2008). De opeenvolgende hervormingen werden over de jaren heen voorbereid en besproken in het COMGGKJ, Overlegorgaan 107, IKW GGZ en geconcretiseerd via gidsen en protocolakkoorden afgesloten in de IMC Volksgezondheid.

De Vlaamse minister bevoegd voor de gezondheids- en woonzorg wenst uitvoering te geven aan het decreet van 5 april 2019 betreffende de organisatie en ondersteuning van het geestelijke gezondheidsaanbod en heeft een Besluit van de Vlaamse Regering uitgewerkt betreffende de

organisatie, programmatie en erkenning van de geestelijke gezondheidsnetwerken en het comité geestelijke gezondheidsnetwerken Met het decreet heeft de Vlaamse Gemeenschap een rechtsgrond gecreeerd om geestelijke gezondheidsnetwerken te kunnen erkennen Dit Besluit zou ten vroegste in werking treden tegen juni 2024

Gezamenlijke ambitie

Dit protocolakkoord bouwt verder op reeds gemaakte afspraken en realisaties in het kader van de hervormingen inzake geestelijke gezondheidszorg zoals afgesproken in de Interministeriele Conferentie Volksgezondheid (IMC) en maakt bijkomende afspraken inzake de complementariteit en aanvulling van de erkenning van de geestelijke gezondheidsnetwerken door de Vlaamse overheid en waaraan de federale overheid en de Vlaamse Gemeenschap samen werken De beide overheden die deel uitmaken van de Interministeriele Conferentie Volksgezondheid (IMC) ondersteunen elkaars beleid, de coordinatie en de aansturing van de netwerken en creëren samen ruimte voor mogelijke (gezamenlijke) vernieuwende initiatieven, waarbij de verbetering van de toegankelijkheid en kwaliteitsvolle geïntegreerde zorg wordt nagestreefd

Akkoord

Er wordt overeengekomen dat:

Hoofdstuk 1. – Algemene principes

Artikel 1. In functie van een gecoördineerde aanpak van het geestelijke gezondheidsbeleid via de netwerken worden toekomstige wijzigingen of uitvoeringen met betrekking tot de geestelijke gezondheidsnetwerken van het decreet van 5 april 2019 betreffende de organisatie en ondersteuning van het geestelijke gezondheidsaanbod of van het Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 5 april 2019 betreffende de organisatie en ondersteuning van het geestelijke gezondheidsaanbod, wat betreft het organiseren, programmeren en erkennen van de geestelijke gezondheidsnetwerken en het comité geestelijke gezondheidsnetwerken door de Vlaamse Gemeenschap ter kennis gebracht aan de Federale overheid De Federale overheid informeert ook de Vlaamse Gemeenschap met betrekking tot de eventueel toekomstige wijzigingen aan de netwerkovereenkomsten die o.a. betrekking kunnen hebben op samenstelling en governance van het netwerk

Het decreet of Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 5 april 2019 betreffende de organisatie en ondersteuning van het geestelijke gezondheidsaanbod, wat betreft het organiseren, programmeren en erkennen van de geestelijke gezondheidsnetwerken en het comité geestelijke gezondheidsnetwerken hebben niet de intentie om impact te realiseren op zowel de financiering van het federale beleid inzake geestelijke gezondheid als de implementatie ervan via de federale netwerkovereenkomsten en via de overeenkomsten gesloten tussen het Comité voor geneeskundige verzorging van het RIZIV en de netwerken geestelijke gezondheid

Hoofdstuk 2. – Erkenning en erkenningsvoorwaarden

Art. 2. Een netwerk kan erkend worden als geestelijke gezondheidsnetwerk voor kinderen en jongeren of als geestelijke gezondheidsnetwerk voor volwassenen onder de vorm van een feitelijke vereniging

De erkenning van de geestelijke gezondheidsnetwerken door de Vlaamse gemeenschap bouwt voort op de feitelijke verenigingen, zoals gegroeid uit het geestelijke gezondheidsbeleid dat de voorbije jaren binnen de Interministeriele Conferentie (IMC) Volksgezondheid en door alle bevoegde overheden in België is uitgetekend, rekening houdend met het wettelijk of decretaal en reglementair kader Het initiatief om een erkenning aan te vragen ligt bij de netwerken zelf

Beide overheden respecteren de eisen inzake de samenstelling van de netwerken die door de andere overheid zijn opgelegd Indien dit laatste leidt tot formele verschillen in de samenstelling van het netwerk geestelijke gezondheid, zien de overheden er op toe dat geen enkele actor wordt uitgesloten in het netwerk Alle actoren werken samen op een gelijkwaardige manier

Art. 3. Een erkenning als geestelijke gezondheidsnetwerk, een aanmaning in het kader van de voormelde erkenning, een schorsing of intrekking van de erkenning door de Vlaamse Gemeenschap of de afwezigheid van een erkenning door de Vlaamse Gemeenschap heeft geen rechtstreeks effect op de netwerken zoals omschreven in de federale overeenkomsten en omgekeerd heeft de federale netwerkovereenkomst geen rechtstreeks effect op de voorwaarden tot erkenning van het netwerk door Vlaanderen

Beide overheden engageren zich om elkaar te informeren onder meer over de toekenning van de erkenning, de schorsing of de intrekking, wijzigingen inzake de financiering van de netwerkfunctie en wijzigingen in de samenstelling van de geestelijke gezondheidsnetwerken

Het aanvraagformulier voor de erkenning van de netwerken door de Vlaamse Gemeenschap wordt voor de inwerkingtreding van het Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 5 april 2019 betreffende de organisatie en ondersteuning van het geestelijke gezondheidsaanbod, wat betreft het organiseren, programmeren en erkennen van de geestelijke gezondheidsnetwerken en het comité geestelijke gezondheidsnetwerken in overleg en met inbreng van de federale overheid opgesteld

Art. 4. De Vlaamse Gemeenschap en de federale overheid komen een gezamenlijke basis overeen voor de overeenkomst, die zowel volstaat voor het sluiten van de Vlaamse netwerkovereenkomsten, als voor de federale netwerkovereenkomsten

Beide overheden engageren zich ertoe om de verwachtingen ten aanzien van de geestelijke gezondheidsnetwerken met betrekking tot de rapportage (inhoud en rapporteringscyclus) maximaal (binnen de grenzen van de toepasselijke regelgeving) op elkaar af te stemmen om de administratieve last voor de geestelijk gezondheidsnetwerken minimaal te houden Beide overheden werken samen aan het opstellen van één basistemplate voor het jaarlijks activiteitenverslag Elke overheid kan aanvullende informatie opvragen

Art. 5. In functie van een afgestemde en gecoördineerde aansturing wordt de evaluatie met de geestelijk gezondheidsnetwerken, maar ook tussen beide overheden besproken. Dit wordt verder verfynd in het implementatie- en evaluatieplan.

Art. 6. De Vlaamse Gemeenschap moedigt de geestelijke gezondheidsnetwerken aan om de functie van netwerkcoördinatie als centraal administratief aanspreekpunt te laten fungeren.

Hoofdstuk 3. -Programmatie

Art. 7 Het Besluit van de Vlaamse Regering programmeert de geestelijke gezondheidsnetwerken. De programmatie bepaalt het maximale aantal geestelijke gezondheidsnetwerken per deelpopulatie. Een netwerk kan ofwel erkend worden als geestelijke gezondheidsnetwerk voor kinderen en jongeren, ofwel als geestelijke gezondheidsnetwerk voor volwassenen. In de bijlage bij het BVR worden de werkingsgebieden bepaald. Per werkgebied kan maar één geestelijke gezondheidsnetwerk erkend worden.

Art. 8 De programmatie en de werkingsgebieden van de huidig goedgekeurde geestelijke gezondheidsnetwerken zijn gegroeid uit het geestelijke gezondheidsbeleid dat de voorbije jaren door de bevoegde overheden binnen de Interministeriele Conferentie (IMC) Volksgezondheid is uitgetekend. Elk voorstel tot aanpassing ervan wordt vooraf besproken tussen de bevoegde federale en de Vlaamse overheid. De wijzigingen en hun impact worden in kaart gebracht en ter informatie aan de IMC Volksgezondheid overgemaakt. Bij afwezigheid van een bilaterale politieke validatie is de federale overheid niet gebonden aan deze aanpassing van programmatie en werkingsgebieden.

Hoofdstuk 4. – Afstemming tussen overlegstructuren

Art. 9. Beide overheden engageren zich om actief te participeren in de overlegstructuren met het oog op een gecoördineerde aanpak inzake het geestelijke gezondheidsbeleid met als ultieme doel de realisatie van toegankelijke, kwaliteitsvolle en continue zorg via de netwerken geestelijke gezondheid.

Meer concreet wordt, vertrekkende vanuit het principe van complementariteit, onderzocht in welke mate het Comité geestelijke gezondheidsnetwerken per deelpopulatie, vermeld in artikel 20 van het decreet van 5 april 2019 betreffende de organisatie en ondersteuning van het geestelijke gezondheidsaanbod, aansluit bij de door de IMC opgerichte overlegstructuren met name het huidige Comité Geestelijk Gezondheidsbeleid Kinderen en Jongeren (COMGGKJ) en het huidige Overlegorgaan Volwassenen¹.

¹ COMGGKJ en Overlegorgaan Volwassenen met vertegenwoordiging uit respectievelijk de geestelijke gezondheidsnetwerken voor kinderen en jongeren of voor volwassenen, maar telkens met afgevaardigden uit de gezondheids- en welzijnssectoren en de interkabinettenwerkgroep geestelijke gezondheidszorg.

Beide overheden engageren zich afspraken te maken over de onderlinge relatie, coordinatie, de doelstellingen en de finaliteit en de wijze van participatie in de verschillende overlegstructuren. Gemaakte afspraken kunnen worden opgenomen in de huishoudelijke reglementen van vermelde structuren.

Hoofdstuk 5. – (Zorg)strategische plannen

Art. 10. De doelstelling en de inhoud van de zorgstrategische plannen in het kader van artikel 18, eerste lid, 3°, van het decreet van 5 april 2019 betreffende de organisatie en ondersteuning van het geestelijke gezondheidsaanbod enerzijds en de strategische plannen in het kader van de federale netwerkovereenkomsten anderzijds worden tussen beide overheden afgestemd.

De opmaak van een gezamenlijk sjabloon wordt onderzocht alsook het proces inzake indiening en evaluatie van deze plannen worden maximaal op elkaar afgestemd.

Hoofdstuk 6. – Financiering opdrachten in kader van de organisatie en ondersteuning van de netwerken geestelijke gezondheid

Art. 11. De financiering van de uitvoering van de opdrachten die de Vlaamse Gemeenschap of de Federale overheid oplegt aan het netwerk is ten laste van respectievelijk de Vlaamse Gemeenschap of de Federale overheid.

Voor de uitvoering van gezamenlijke opdrachten, kan een cofinanciering overeengekomen worden tussen de federale overheid en de Vlaamse Gemeenschap.

Hoofdstuk 7. – Implementatie en evaluatie

Art. 12. Dit protocolakkoord wordt door de betrokken administraties verder geconcretiseerd in een implementatie- en evaluatieplan. Dit plan wordt goedgekeurd op een bilaterale IKW GGZ ten laatste tegen 1 februari 2025.

Vanaf de inwerkingtreding van het Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 5 april 2019 betreffende de organisatie en ondersteuning van het geestelijke gezondheidsaanbod, wat betreft het organiseren, programmeren en erkennen van de geestelijke gezondheidsnetwerken en het comité geestelijke gezondheidsnetwerken wordt het plan minimaal jaarlijks tussen beide overheden geevalueerd en besproken in een bilaterale IKW GGZ.

Implementatie van het protocolakkoord

Art. 13. Voorliggend protocolakkoord wordt toegelicht op de IMC Volksgezondheid door de federale en Vlaamse minister bevoegd voor Volksgezondheid. De bevoegde ministers voor volksgezondheid engageren zich tot de uitvoering van de initiatieven zoals beschreven in dit document.

Art. 14. Dit protocolakkoord kan ten allen tijde door elke partij worden opgezegd door middel van een officiële kennisgeving aan de andere ondertekende partijen. Het protocolakkoord houdt op uitwerking te hebben 1 maand na de datum van ontvangst van de kennisgeving door de partijen.

Art. 15. In geval van een geschil tussen de partijen met betrekking tot de geldigheid, de interpretatie of de uitvoering van dit protocol, verbinden de partijen zich ertoe om bij voorrang te trachten dit geschil bilateraal op te lossen.

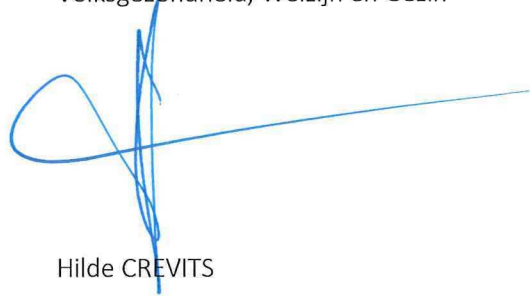
Dit protocolakkoord treedt in werking op 7 juni 2024. Aldus overeengekomen te Brussel op 7 juni 2024.

Voor de federale Staat,

Voor de Vlaamse Gemeenschap,

De Vice-eerste Minister en Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

De Viceminister-President van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Volksgezondheid, Welzijn en Gezin

Frank VANDENBROUCKE

Hilde CREVITS